

Kedves Testvérek!

Talán nincs egyetlen ember sem, aki valamilyen módon ne tapasztalta volna meg, hogy mit jelent aggódni. Nem a háborús- és járványhelyzet szülte köztünk az aggódást, az csak még jobban felerősítette azt, amit régebről és közelebről is nagyon jól ismertünk: a jelenre és jövőre nézve - kimondott vagy ki nem mondott - félelmeink valóságát.

Az elmúlt hetekben olvasott igeszakaszok folyamatos önvizsgálatra hívtak minket: hol van a mi szívünk kincse? Hogyan határozza meg Krisztushoz való tartozásunk imádságainkat, adakozásunkat és böjtölésünket? Múlt héten pedig Isten szeretetére alapozva hallhattuk a felhívást arra, hogy Őt válasszuk a mammonnal, a bálványainkkal szemben. Csak miután hangzott a tanítás arról, hogy mi a mennyei kincs, a világosság és mire hív Isten szeretete, azután mondja Jézus, hogy „ezért mondom nektek, ne aggódjatok”. Ha a tanítványok Atyjává lesz az Isten, akkor Őrá nézve másként imádkozhatnak, böjtölhetnek, másként bánhatnak az anyagi javakkal. Mai igeszakaszunkat találóan nevezi az egyik igemagyarázó a gondviselésbe vetett hit krízise miatti védőbeszédnek, mely célja, hogy a keresztyén ember szíve újra rá merje bízni magát az isteni gondviselésre.

Jézus tanítása, biztatása arról, hogy miért ne aggódjunk megkerülhetetlenül szembesít minket három, életünket alapvetően meghatározó kérdéssel:

1. Mit jelent számunkra az élet?
2. Kik vagyunk?
3. Mi a célunk?

Az első kérdés, tehát amivel mélyen szembesítenek Jézus szavai: Mit jelent számunkra az élet? Fizikai szükségletek kielégítését vagy egy új alapokon nyugvó, szeretetkapcsolatban élt életet az Istennel? Azt mondja Lesslie Newbigin angol lelkész-misszionárius, hogy „az, hogy hogyan értjük az emberi életet, azon múlik, milyen elképzelésünk van az emberiség történetéről. Mi az igazi/valóságos történet, aminek az én történetem a része?” Mindannyian rendelkezünk egy értelmezési kerettel, amely alapján a mindennapi élet dolgait magyarázzuk. A koronként és akár földrajzi területenként is különböző értelmezési kereteket pedig, olyan átfogó világértelmező történeteknek tekinthetjük, amelyek egy-egy időszakban vagy kultúrában életünk célját, értelmét adják. A kérdés mindig az, hogy melyik valóságos történet szemlélete formál meg, határoz meg gondolkodásmódban, cselekedeteimben? Ha keresztyének vagyunk, akkor ma két történet összeütközésében élünk. Az egyik annak a nyugati, individualista és metamodern kultúrának a története, amely mindannyiunkra nagyon erősen hat, mely az egyén végső szabadságára és az ebből fakadó boldogságra épül, s ezáltal a javak bőségét és a fogyasztást állítja középpontba. Ez az, amit "anyatejjel szívunk magunkba". Ez az a történet, ami a társadalmunkat egyben tartja. Míg Jézus az alapszükségletek megléte miatti aggodalomról beszél, addig, ha mi - itt lévők - őszintén életünkre nézünk, a legtöbbször nem azon aggódunk -hála legyen érte Istennek-, hogy lesz-e holnap kenyerünk, vizünk, ruhánk, hanem sokszor azon, hogy tudjuk-e azt az életszínvonalat tartani vagy elérni, amit szeretnénk. De nemcsak a globális kapitalizmus narratívája határoz meg minket, hanem keresztyénként Jézus Krisztusban részesei lettünk egy másik történetnek is, mely a Biblia nagy története, ami elénk tárja Isten és az ember kapcsolatának létrejöttét, megromlását és helyreállításának történetét. Mely beszámol arról, hogy Isten, amikor megteremtette az embert, bár gondoskodott arról, hogy legyen mit ennie, de az Isten által teremtetett élet mégsem ezzel kezdődött. Hanem azt olvassuk, hogy „megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására

teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Azután megáldotta őket.” Az önmagában is szeretetkapcsolatban lévő Isten megteremti az embert, bevonva őt az önmagával való szeretetközösségbe. Istenképységünk magában foglalja, hogy az ember Istennel közösségre, szeretetkapcsolatra teremtett lény. Szentháromság lényének szeretet-titkát leképezte a teremtett világba, különösen is az emberbe, a férfiban és a nőben. Az embernek Istent kell képviselnie a világban, és ezt pedig csak akkor tudja maradéktalanul megélni, ha kapcsolatban van Ővele. Isten megáldotta az embert életadó munkájába való bevonásával, hogy adják tovább a tőle jövő életet: szaporodjanak és sokasodjanak, töltsék be a földet. Majd felhatalmazta őket, hogy uralkodjanak -Isten életet és életre segítő - jelenlétéből a teremtett világban És csak ezután beszél arról az Írás, hogy nekik adott Isten minden maghozó növényt, hogy tápláltatásuk biztosítva legyen és elhelyezte őket az Édenkertbe, hogy maguk is aktívan bekapcsolódjanak a teremtés munkájába. Amint Isten a teremtés folyamán a káoszból rendet hívott elő, a formátlannak alakot, az ürességnek tartalmat adott, az ember munkáját is hasonlóvá tette. Annyi különbséggel, hogy Istennel ellentétben az ember mindig csak a már meglévővel tud dolgozni, isteni értelemben nem „teremt a semmiből”, de teremtett ember voltához tartozik, hogy alkot, létrehoz, formát ad. Mi az élet a Biblia nagy története alapján? Az Istennel való szeretetkapcsolatban élve betölteni az emberre bízott küldetést, a teremtett világban Őt képviselve az élet kibontakozását szolgálni mindenben.

Ebből egyértelműen választ kapunk Jézus kérdésére, hogy „nem több-e az élet a tápláléknál és a test a ruháznál”? Mennyivel másról szól az élet, ha ennek fényében értelmezzük és éljük az életünket? Ha csak az alapszükségleteink kielégítése és azok betöltése miatti aggodalom határozza meg az embert, nem degradálja-e le, nem veszi-e az ember semmibe Isten csodálatos tervét, akaratát, amit az ember számára adott? Olyan ez, mintha az orvosi sztetoszkópot ruhaakasztónak, a szikét kenyérvágó késnek használnánk. Mekkora badarság másra használni mindazt, amit gyógyításra, az élet szolgálatára találtak ki? Vajon nem ugyanilyen badarság úgy élni az életünket, mintha az csupán rólunk, egyéni boldogulásunkról szólna, mintha csak a testi szükségleteink betöltése határozná meg csupán, ahelyett, hogy istenképőségünk mély szeretet-titkában élve Istennel, egymással és a természettel, mindenhol az élet kibontakozását szolgáltassunk a teremtett világban?

Jézus itt azt az érvelés technikát használja, amivel a rabbinikus irodalomban közszeretettel éltek a zsidók, amikor a kisebbtől haladtak a nagyobb felé, addig az érvig, amiről megakartak győzni hallgatóikat. Mintha ezt mondaná: „Hadd énekeljenek nektek a verebek Isten szuverén gondviseléséről! Hagyjátok, hogy a liliomok prédikáljanak nektek! Legyen hitetek, bizalmatok mennyei Atyátokban! Bízatok benne!”

Egyrészt tehát testvérek szembesít minket Jézus azzal, hogy nem mindegy hogyan tekintünk az életre! Az a történet, értelmezési keret, ami alapján gondolkodunk, az fogja meghatározni, hogy mit gondolunk az életről és hogyan élünk. Látjuk-e az életet Isten eredeti terve szerint, tudunk-e nem a minket körülvevő világ narratívája szerint gondolkodni felőle? Másrészt pedig tükröt tart, hogy vajon mi miatt aggódunk? Valóban létfenntartási kérdések felől aggódunk? Valóban létünket fenyegető kérdések miatt aggódunk? Ha igen, akkor van egy jó híre Jézusnak: a mennyei Atya gondoskodni fog, mert sokkal értékesebbek vagyunk számára az égi madaraknál és a mezei liliomoknál is! Ha azért aggódunk, mert az életszínvonalunkat szeretnénk megtartani vagy a minket körbevevő világ és körülmények miatt nyugtalankodunk, akkor is van egy jó híre van Jézusnak: ha a legalapvetőbb dolgokban tud gondoskodni rólunk az Atya, akkor minden mást is Rá bízhatunk! Nem az a bűn, ha dolgozunk vagy előre látóan tervezünk, hanem az, ha kihagyjuk Istent és a munka és a pénz, a karrier kizárólagos céllá lesz Isten-pótlékká, bálványá. Nem az a bűn, ha nyugtalansággal tekintünk a jövőre, hanem az,

ha Istent kihagyva, akaratát félretéve és nyugtalanságunkat, terheinket nem Rá bízva vagyunk jelen.

De nemcsak az életről való gondolkodásunkat teszi nagyító alá Jézus tanításában, hanem azt is, hogy kik vagyunk, milyen identitással éljük életünket? Istenhez tartozók, gyermekek vagyunk vagy Isten nélkül valók, pogányok? Ezt mondja Jézus: „Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzessétek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra? Ilyesmikért a pogányok törik magukat” Jézus azt parancsolta Övéinek, hogy hagyják abba azt, hogy csak mindennapi szükségleteikre fókuszálnak és ezáltal úgy viselkednek, mint a pogányok! Hiszen a pogányság egyik domináns jellemzője, hogy a jelenért él, nem számol Istennel, sem a teremtettségben megnyilvánuló isteni szeretettel, küldetéssel, gondviseléssel. Az Isten előtti kedves imádság kapcsán beszéltünk már arról, hogy a pogány emberek is imádkoznak a különböző isteneikhez, de szavaikat egyre szaporítva és neveiket egyre sorolva igyekeznek meggyőzni isteneiket problémáik orvoslása felől. Jézus azonban megerősíti, hogy az egyedüli igaz Isten már azelőtt tudja, hogy mire van szüksége az embereknek, mielőtt megkérdeznék. Jézus szavai rámutatnak arra, hogy az étel és a ruházat miatti aggodalom az Istenről való helytelen gondolkodásból fakad, miszerint Isten nem ismeri és nem törődik az emberek szükségleteivel. Jézus ezzel szemben azt válaszolja, hogy "a ti mennyei Atyátok tudja, hogy szükségetek van minderre". Az Atya nagyon is mélyen törődik az emberi szükségletekkel, be szeretné tölteni azokat. Jézus által olyan Atyánkká lett az Isten, akivel a bűneset óta Tőle elszakadt ember, újra szeretetkapcsolatba élhet Vele. Akit megismerhet úgy, mint akinek öröme van abban, hogy gondoskodhat gyermekeiről. Ha egészséges egy kapcsolat szülő és gyermek között, és nem éri őket külső támadás -például egy súlyos krízis vagy egy háború- akkor nem kérdegeti mindennap a gyerek a szüleit, hogy biztos teszel ma ki nekem reggelit az asztalra? Holnap is fogsz kitenni? Egy szerény körülmények között élő, de elfogadó, gondoskodó, szerető családban nem kételkedik a gyermek abban, hogy fog kapni reggelit, ebédet és vacsorát. Hanem csak jelen van, ott akar lenni, ahol a szülei, időt akar velük tölteni, játszani, élvezni akarja a köztük lévő szeretetkapcsolatot. Ha Isten mennyei Atya, akinek gondja van az egész teremtett világra, ne figyelne gyermekeire? Ha mi gonosz létünkre tudunk gyermekeinknek jót adni, azt képzeljük, hogy a szerető mennyei Atya másképpen állna hozzánk? Jézus arra szólít fel, hogy ne éljünk Isten nélküli életet! Ne engedjük, hogy távol tartsa most szívünket Isten gondviselő szeretetétől az a kérdés, hogy „mi van az afrikai gyerekekkel?”! A bűneset következményei, társadalmi igazságtalanságok formájában is velünk maradnak, de az amiről most Jézus beszélni szeretne velünk, az nagyon is személyes egzisztenciát érintő kérdés! Ne rekesszük ki Őt hétköznapijainkból, aggodalmainkból, félelemeinkből! Ne engedjük, hogy a világ gondjai, megtörtségei bizalmatlanná tegyenek a Szentháromság Istennel szemben, hogy azok elhomályosítsák szeretetét szívünk és lelki szemeink előtt!

Fájdalmas volt hallani a lekióban, ahogy a zsoltáríró elének tárja, hogy Isten mennyire bánkodik népe hitetlenségén. Annak a népnek, amelyiknek az lenne a küldetése, hogy életével bizonyosságot tegyen Isten szabadításáról, hatalmáról, szeretetéről, az a nép folyamatosan lázad, kételkedik. A zsoltáríró sorai közül azt olvashatjuk ki, hogy Izrael nemhogy nem bízta rá magát Istenre, sőt úgy tűnik tesztelte: tud-e nekik enni vagy inni adni? Isten pedig haragra gerjedt – olvassuk-, mert nem hittek Őbenne és nem bíztak segítségében. Bár Isten folyamatosan bizonyított előttük, ők mégsem tudták szívük bizalmát Neki adni. Mit várt volna Isten az Ő népétől? Hogy mivel szövetséges kapcsolatban élet vele, ahol Ő szeretetét és hűségét már olyan sokféleképpen bizonyította, minden nap bízta rá magát – mint gyermek a szüleire - és kérje el az aznapra való gondoskodást! Azt szeretne volna, hogy a „mában” ölelje magához a gondviselő szeretetet! Ehelyett mit csinált Izrael? Méltatlankodott, morgolódott, lázadozott. Nagyobbnak látta szükségét, mint Istenét!

Jézus maga is ismerte és tapasztalta a kenyér, a víz, a lakhatás hiányát, és még sokkal többet is. Ő nem azt mondja nekünk, hogy tegyünk olyasmit, amit Neki soha nem kellett tennie. Ismerte a hiányt, de még inkább ismerte az Atyát és bízott benne! Bízott szeretetében és gondviselésében, ezért arra bízta tanítványait, hogy ők is tegyék ezt. Őbenne, Átala lássák nagyobbnak Istenüket, mint szükségüket és éljék életüket újra abban a számukra Édenkert óta megálmodott szeretetkapcsolatban, ahol a tanítványok újra és újra merhetnek gyermekek maradni!

Amikor majd az úrvacsorában az Atya elé állunk, akkor megvallhatjuk előtte azt, amikor hitetlenek, kicsinyhitűek, bizalmatlanok voltunk gondoskodása felől és úgy éltünk, mint a pogányok és nem úgy, mint gyermekei. Kérhetjük, hogy gyógyítsa bennünk, az Róla kialakult helytelen, büntető, távol maradó istenképet! Kérhetjük, hogy Jézusban és Szentlelke által állítsa helyre szívünkben a megtört bizalmat és tanítson újra feltétel nélkül bízni Őbenne! Munkálja bennünk azt a hitet, ahogyan maga Jézus hitt, bízott az Atya gondviselésében!

És végül miután Jézus elmondta, hogy mit ne csináljanak tanítványai, azt is elmondta, hogy mit csináljanak: „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásaként megadatnak majd nektek.” Mi a célunk? Szükségleteink körüli forgás vagy Isten országát és az Ő igazságát keresni? Az itt szereplő dzétéo görög ige, egyszerre jelenti azt, hogy keres, kíván, törekszik. Ez alapján a kérdést így is megfogalmazhatnánk: mire törekszünk? Mit kívánunk? Mit keresünk? Ugyanez az ige ráadásul folyamatos jelen időben szerepel. Minden nap, az amit teszünk, mondunk vagy gondolunk a megváltás által lehet Isten uralma kibontakoztatásának színtere, amit Ő már kezdetektől fogva elképzelt számunkra! Ahol az élet több, mint szükségletek kielégítése. Ahol nem a pénzzel megvásárolható dolgok miatt aggódunk, hanem a Jézus által földre érkezett királyság jogaival, felhatalmazottságával, gyermeki identitással és új célokkal élhetjük életünket! A Jézussal való kapcsolatunkban egyre inkább megismerhetjük az Atyánkká lett Istent, mint a legfőbb Adakozót. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen!” Isten nagylelkű, kegyelmes és tékozlóan bőkezű szeretete Jézusban érkezett el hozzánk. Aki tökéletesen mutatta be számunkra mit jelent az Atyával való szeretetkapcsolatban való élet; az élet szolgálatának a tökéletes betöltése. Amikor a Golgotán azt mondta, hogy „Atyám kezembe teszem le életem”, akkor a legmélyebb gyermeki bizalmat élte elénk. Amikor azt mondta, hogy „elvégeztetett”, akkor az Isten által kapott mennyei küldetést maradéktalanul betöltötte, vagyis Isten teremtményi munkáját folytatva szolgálta az élet kibontakozását. Halálával és feltámadásával eltávolította az Isten és ember közötti ledönthetetlen válaszfalat, a bűn, a halál valóságát és megnyitotta az utat az örök életre. Szentlelke által ennek ajándékait pedig elérhetővé tette Ővéi számára, hogy már az „itt és most”-ban, hogy a feltámadás erői átjárják a szívünk, életünk különböző területeit.

Amikor igent mondunk erre a kereszten megjelent Atyai szeretetre, az alapvetően fogja megváltoztatni az Istenről, magunkról és a teremtett világról való gondolkodásunkat. Amikor Őt tesszük az első helyre, akkor a kitartó imádság és kitartó engedelmesség által, a kereszten ránk áradt szeretetkapcsolatba helyezük magunkat újra és újra vissza. Oda ahol már egyszer befogadottságra, otthonra találtunk. Ahol újra és újra lehetünk gyermekek, bízók, akik szeretettségben, atyai gondviselésben élhetik életüket. Akik számára kedves az, amire Jézus hívja őket, hogy az Ő követése legyen az első az életünkben. Mely nem egy idegen kívülről érkező, rájuk erőszakolt parancs számukra, hanem maguk is vágyják keresni a szerető Isten országát és igazságait, hiszen szeretik azt, Akié az az ország. Paradox módon, ha a tanítványok Isten dolgait, az Ő uralmának megvalósítását helyezik előtérbe, Ő megadja nekik a szükséges élelmet és ruhát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nehéz idők nem fognak eljönni, hogy soha nem érnek minket nehézségek. Sokkal inkább azt jelenti, hogy a nehéz időkben Isten fogja

vezetni lépteinket, és gondoskodik arról, hogy "Isten mindenben azoknak javára munkálkodik, akik szeretik az embert. akik őt szeretik". Sőt közösségbe elhelyezve, sokszor minket magunkat tesz egymás felé gondviselésének eszközévé, hogy szeretete, kegyelme ezáltal is bőségesen kiáradjon Övéi között és erősítse mind a Vele való, mind pedig az egymással való szeretetkapcsolatunkat.

Ő azt szeretné, ha minél inkább megélnénk a megváltásunk erejét, gazdagságát, ezért hív Bennünket arra, hogy tegyük az Ő gondjait az első helyre az életünkben, és éljünk király-gyermeki identításban, újra és újra Rá bízva minden dolgunkat, minden terhünket. Várja, hogy átadva Neki az első helyet, egyre bőségesebben megtapasztaljuk Lelkének bennünk munkálkodó erejét, mellyel mások számára is uralmának pecsétjei, ezáltal pedig életmentőkké, a mennyei élet munkálóivá, kibontakoztatóivá lehetünk. Legyen így! Ámen!

(Győriné Vincze Krisztina)